

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مرکز آموزشی و درمانی سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

مرکز آموزشی و درمانی
سردار سپهر شهید حاج قاسم سلیمانی

ختنه

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ تهیه: ۱۴۰۴

شماره واحد آموزش به بیمار: ۰۲۶۳۵۷۷۱۱۲۵

منابع: ClinicalKey، WebMD، Mayo clinic

شرح روش:

- ختنه نوعی عمل جراحی است که روی نوزادان پسر انجام می شود. در طی این عمل، پوست ختنه گاه که شامل لایه بیرونی و لایه درونی است برداشته می شود تا نوک آلت، آزاد و برهنه و قابل رویت گردد.

دلایل انجام:

- پیشگیری از عفونت های دستگاه ادراری نوزادان و شیرخواران است که در صورت عدم درمان، عفونت می تواند منجر به عفونت کلیه ها شود.
- احتمال عفونت ادراری در کودکان؛ به ویژه در سن زیر یک سال را 10 برابر کاهش می دهد.
- احتمال ابتلا به بیماری های مقاربتی و ایدز را کاهش می دهد.
- از بیماری های منتقل شونده به روش جنسی- مانند زگیل تناسلی جلوگیری می کند.

- احتمال بروز سرطان آلت تناسلی در مردانی که ختنه شده اند کمتر از مردانی است که عمل ختنه را انجام نداده اند.

- همسران مردان ختنه شده کمتر به سرطان دهانه رحم مبتلا می شوند.

عوارض احتمالی:

- به دنبال انجام ختنه عوارض زیر ممکن است در نوزاد بروز نماید:

- شایع ترین عارضه، خونریزی است که در کودکان بزرگتر شایع تر می باشد. این خونریزی به ندرت نیاز به انتقال خون دارد و با اقدامات ساده از جمله فشردن آلت کنترل می شود.

- عفونت موضعی که خفیف و به صورت قرمزی و ترشح چرک مشخص می شود.

- اگر پوست کمتر یا زیادتر از معمول برداشته شود آلت بد شکل می گردد.

- در موارد بسیار نادر امکان دارد پوست به صورت خیلی کوتاه یا بلند جدا شود، در نتیجه به صورت نامناسب ترمیم و نیاز به عمل یا ختنه مجدد باشد.

- تنگی مجرای ادرار

روش انجام:

- برای انجام ختنه از دو روش جراحی و حلقه استفاده می شود.

- در زمان جدا شدن حلقه ممکن است مختصری خونریزی اتفاق بیافتد که طبیعی است.
 - کودک را حداقل به مدت یک هفته یا تا زمانی که پوست بهبود یابد، در وان حمام قرار ندهید.
 - از صابون، پودر، لوسیون و هر ماده دیگر تا خوب شدن کامل استفاده نکنید.
- ### در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

روز دهم جهت بررسی مجدد و معاینه در صورت مشاهده این علائم:

- خونریزی یا ترشح از آلت
- تغییر رنگ سر آلت به رنگ آبی یا سیاه و یا خونمردگی وسیع در بیضه و آلت
- درجه حرارت بیش از 37/8 از روز دوم
- بوی نامطبوع و تاول چرک
- ناتوانی در ادرار کردن در 6-8 ساعت اول پس از ختنه
- تورم یا قرمزی در اطراف نوک آلت که پس از 3-5 روز بدتر
- در صورتیکه حلقه ختنه تا 10-12 روز پس از عمل نیافتد.
- قرمز و متورم شدن کل آلت
- عدم پاسخ به مسکن و بیقراری شدید، گریه شدید و امتناع از غذا خوردن
- سایر مواردی که به نظر والدین غیرعادی است.

- اگر پوست ختنه کامل تشکیل نشده باشد.
- اگر تنه آلت خمیده باشد.
- اختلالات مادرزادی دستگاه ادراری - تناسلی مانند هایپوسپادیازیس: (در این اختلال سوراخ مجرای ادراری در زیر آلت تناسلی قرار دارد).

فعالیت:

- در زمان انجام این عمل فعالیت نوزاد را به صورت زیر تنظیم نمائید:
 - در هفته اول فرزند خود را تشویق به بازیهای آرام (مانند بازیهای ویدئویی و تماشای تلویزیون) نمائید.
 - از دویدن تا دو هفته بعد از عمل جراحی جلوگیری کنید
- ### مراقبت:
- بعد از انجام ختنه جهت بهبود سریع تر اقدامات مراقبتی زیر را برنامه ریزی نمائید:
 - نخ بخیه 7 تا 10 روز جذب می شود و اگر از حلقه استفاده شود تا یک هفته خود به خود می افتد.

- در روش حلقه که روش متداول ختنه است، حلقه پلاستیکی را روی نوک آلت قرار می دهند و با نخ گره می زنند و 5 تا 7 روز آن را به همین حال نگاه می دارند. حلقه پس از یک هفته تا 10 روز می افتد. بعد از عمل، کودک می تواند پوشک شود. حتی می توان کودک را بعد از ادرار کردن زیر آب گرفت، چون پانسمانی وجود ندارد. از این روش تا قبل از 3 ماهگی استفاده می شود.
- در صورتی که عمل ختنه در یکی دو ماه اول صورت نگیرد، پزشک بعد از سه ماهگی با روش جراحی ختنه را انجام می دهد.

بهترین زمان انجام ختنه؟

- بهترین زمان انجام عمل ختنه بین یک تا سه ماهگی است؛ چرا که کودک، مرحله نوزادی را طی کرده، رشد آلت تا حدودی صورت گرفته و از طرفی کودک هنوز به سنی نرسیده که این عمل موجب ایجاد خاطرات بد در ذهن او شود و عواقب روانی به همراه داشته باشد. ختنه نباید در ۲۴ ساعت اول بعد از تولد به دلیل تشخیص نقایص بیماری های آلت تناسلی، انجام گیرد.

در چه مواردی نباید نوزاد را ختنه کرد؟

- در موارد زیر با توجه به مزایایی که این عمل دارد نباید نوزاد را ختنه نمود:
- در بیماری های اختلالات خونریزی دهنده مانند هموفیلی
- اگر آلت نوزاد در چربی ناحیه عائنه فرو رفته باشد.
- اگر آلت تناسلی نوزاد کمتر از 2/5 سانتیمتر طول داشته باشد. آلت تناسلی نوزاد سالم بین 2/8 تا 4 سانتی متر طول است.